

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD
ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

6. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE VIII

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN, TELEFON: VALBY 828 x

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL IUEL

»STRAFFEBAKKENS SKOVTUR«

Torsdag den 3die Juli afholdt Straffebakken sin aarlige Skovtur, der denne Gang gik til Holte og Søllerød. Desværre smilede Vejrguderne ikke overvældende til de gæve Gæster, der dog i et Antal af 40 var mødt paa Holtebanegaarden — og dog, med godt Humør drog man afsted. I Søllerød Kro indtog man Aftensmaden, og det gik let med at »lokke« de medbragte »Klemmer« ned, Loddet blev tit hævet, takket være den gavmilde »Bakke«, der gratis skænkede Snaps og Cognac; tre udmærkede Kammerater lod snart Bordene lyse rødt af store pragtfulde Hummere og Oceaner af Rejer; snart kom Stemningen op og mange udmærkede Taler og to morsomme Sange bragte den paa Kogepunktet. Saa fotograferede vor lille Jollerør — Torp — Selskabet og man brød op for at bese den nærliggende Søllerød Slotspark, hvor man tilbragte et Par ualmindelige interessante Timer. Parken henrev alle ved sin Skønhed og ved sin Rigdom paa historiske Minder; for blot at nævne Caroline Mathildes Allé med de morsomme Kandelabretræer. Man beundrede Slottets smukke Arkitektur og morede sig over mange Snurrepiberier, som Stedets interesserede og kundskabsrige Ejer, Jægermester Tvermoos har hjembragt fra sine talrige Rejser. Størst Lykke blandt Medlemmerne gjorde dog maaske det store Bjerg, kunstfærdigt opbygget med stejle Sider, dybe Kløfter og høje Tinder med en pragtfuld Udsigt over et af Danmarks skønneste Landskaber; man naede derpå ad trange Stier og passerede mørke Tunneller, hørte Vandfaldets Brusen og kom gennem sælsomt formede Drypstenshuler og dystre Bjergkløfter. Endelig sluttede man af i det smukke lille Slotskapel, hvor man til Orgelledsagelse sang »Kongernes Konge«. Formanden, Julius Petersen, bragte saa vor udmærkede Vært en varm Tak og man drog tilbage til Kroen, hvor man endnu nød et Par glade Timer i gode Kammeraters Selskab.

MARIBO-KREDSEN

havde den 27. Juli indbudt sine Medlemmer med Damer paa en Udflugt til Rødby-Havn.

Kl. 2 samledes man paa Banenpladsen i Maribo, hvor 10 Biler af Foreningens bilejende Medlemmer og enkelte andre elskværdigt var stillet til Raadighed, saa at Turen ud og hjem foregik behageligt med den hurtige Befordring.

Hvem der fra tidligere Tid kender Egnen, hvor Rødby-Havn nu er, men ikke har været der i de sidste 3—4 Aar, vil, hvis de kommer der nu, næppe tro deres egne Øjne, saa stor, ja eventyrlig er Forandringen. Som ved et Trylleord har der op af Sandet her rejst sig den ene store Virksomhed ved Siden af den anden, hvoraf de vigtigste er det store Skibsværft, Staalstøberiet, og naturligvis selve Havnen, der staar overfor en ny Kæmpeudvidelse.

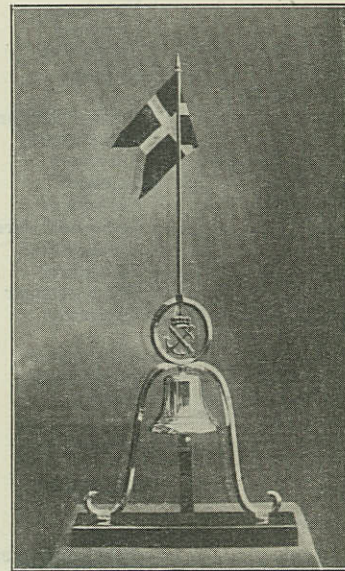
Selskabet, der bestod af ca. 50 Damer og Herrer, blev under kyndig Vejledning af d'Hr. Skibsmægler Andersen jun. og Direktør Kølsen, begge Medlemmer af Foreningen, ført omkring paa de forskellige Værker, saa det blev et baade fornøjeligt og lærerigt Besøg. Størst Opmærksomhed tiltrak sig naturligvis Skibsværftet, hvis første større Nybygning, en 2200 Tons stor Gaffel-Skonnert, netop var løbet af Stabelen Dagen forud; to Søstreskibe staar paa Beding under Bygning.

Kl. 6 kørte Selskabet i Bilerne til Rødby Lystskovs Pavillon, hvor en særdeles vellykket Fællesspisning fandt Sted med Taler

for Kongen, Rødby-Havn, Foreningen o. m. fl., ligesom man gjorde Brug af Marineforeningens udmærkede Sanghæfte.

Aftenen sluttede med selskabeligt Samvær og en lille Svingom, hvorefter Bilerne kørte Deltagerne hjem:

F. H.

VEJLEKREDSSENS DIRIGENTKLOKKE

Ovenstaaende Billede viser den Dirigentklokke, der, som omtalt i Hefte IV for iaar, er skænket Vejle-Kredsen af 4 af dens Medlemmer.

TIL ODENSE KREDSSENS MEDLEMMER

Efterfølgende er Resultatet af de tegnede frivillige Bidrag til Fordeel for vort Blad:

Da Kredsen nu bestaar af 203 Medlemmer, havde man sat sig som Maal: At der skulde tegnes et Beløb svarende til 5 Kr. aarlig i 3 Aar af 70 Medlemmer, altsaa en aarlig Sum af 350 Kroner, dette er nu naaet, hvad følgende Oversigt udviser.

45 Medlemmer har tegnet sig for aarlige Bidrag af ialt 248 Kr.; og 33 Medlemmer har tegnet sig for 371 Kroner een Gang for alle hvilket svarer til 123 Kr. 66 Øre aarlig. Den aarlige Sum bliver da 371 Kroner 66 Øre ÷ Incassationsgebyr.

Bestyrelsen benytter Lejligheden til, paa denne Maade, at rette en varm og hjertelig Tak til alle Bidragyderne, for det gode Resultat, der viser Muligheden for at holde vort smukke Medlemsblad i sin nuværende Skikkelse, saafremt Landets øvrige Kredse kan udvise et lignende Resultat.

Endnu en hjertelig Tak Kammerater!

P. B. V.
Buchgreitz

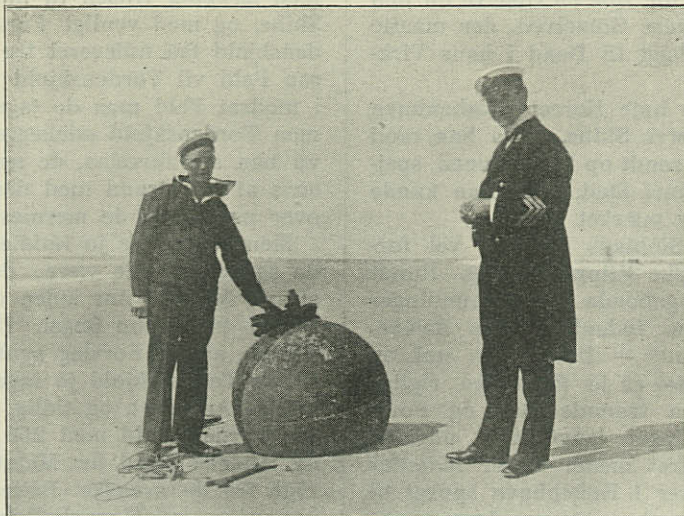
NYE MEDLEMMER

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1884	Albeck, E. Laursen	Landmand	{ Lang Kastrop (Rand. Kr.)	1884	Koss, C. Jul.	Værkmester	Aarhus
1902	Andersen, And.	Fisker	{ Orebyp. Saks-købing	1918-19	Krebs, Kay Nissen	Kelner	—
1917	—, H. E. J.	—	{ Vejle	1914-16	Kruse, Joh.	—	{ Orebyp. Saks-købing
1918	—, Jacob A.	Tjener	{ Kbh.	Ekstra	Kølberg	Bagermester	Randers
1918	—, Jul.	—	{ Vejle	1918	Larsen, J. C.	Kok	Aalborg
1918	—, N. Sloth	Mejerist	{ Sdr. Felding	1883	—, W. H.	Skibsfører	Aarhus
1918-19	—, Otto A.	Gummiarbejder	{ Kbh.	1918	Laursen, P.	Barber	Vejle
1909	—, Rasm. Bonde	Slagtermester	{ Faaborg	Ekstra	Lorche, V.	Tandtekniker	Aarhus
Ekstra	Arntoft, J.	Sagfører	{ —	1918	Lythje	Arbejdsmand	Randers
1892	Bang, C.	Ingeniør	{ Aarhus	Ekstra	Løve, Carl E.	Fabrikbestyrer	Kbh.
1905	Becher, H.	Forretningsfører	{ Randers	—	Maarth, Chr.	Kommis	Frederikssund
1904	—, M. A. K.	Maskinmester	{ —	1883	Madsen, M. P.	Lods	{ Udbyhøj pr. Ørsted
1887	Berg, Johs.	Mekaniker	{ Kbh.	1885	Matzen, A. G.	Glarimester	Kbh.
?	Bloch,	Styrmand	{ Aarhus	1896	Mikkelsen, S.	Sejlmager	Aarhus
1897	Bonde, S. Jensen	Bagermester	{ Randers	1901	Mose, N. Madsen	Fiskehandler	Faaborg
1902	Brandborg, Lars	Gaardejer	{ Tylstrup (Aalb. Kr.)	1904	Müller, G.	Barbermester	Aarhus
1889	Brüel, Ludv.	Fabrikant	{ Aalborg	1909	Marsk, E.	Ingeniør	—
Ekstra	Buch, N.	Slagtermester	{ Randers	Ekstra	Møller,	Landinspektør	Randers
—	Christensen, C.	Bogholder	{ Aarhus	—	—, J. C.	Lokomotivfører	Aarhus
1902	—, E. Chr.	Skræderm.	{ —	—	Nielsen, Carl	Restauratør	Randers
1914	—, H. P.	Lokomotivfyrb.	{ —	1913-14	—, H. Lyhne	Maskinmester	Odense
1901	—, K. F.	Lokomotivfører	{ Korsør	1891	—, H. P. Andersen	—	{ Horne pr. Faaborg
1913	—, Ole	—	{ Randers	1886	—, L. P.	Møbelhandler	Aalborg
1898	—, S. Møller	Bogtrykker	{ Aarhus	Ekstra	—, N. C.	Gørtler	Randers
1918	Christoffersen, A.	Montør	{ Odense	1914	—, O.	Lokomotivfyrb.	Aarhus
1900	Enemark, M. C.	Sejlmager	{ Aarhus	1918	—, Rob.	—	Vejle
1914	Falstrup, Hans	Mejerist	{ Vejle	Ekstra	—, W.	Købmand	Aarhus
?	Fast, I.	Entreprenør	{ Aarhus	1918-19	Nissen, U. C.	Assistent	Kbh.
1916	Fiurendal, G.	Assistent	{ Kbh.	1899	Nitsche, O. P.	Vognmand	Aarhus
1917	Frandsen, N. P.	Telegrafist	{ Randers	1917-18	Norre, Chr. S.	Elektriker	Aalborg
1869	Funder, Chr.	Kaptajn	{ —	1895	Nyhammer, Georg	Købmand	Kbh.
1914	Grundholm, A. M. S.	—	{ Vejle	Ekstra	Nymand, P.	Fisker	Ebeltoft
1897	Hansen, A.	Toldrorsbetjent	{ Aarhus	1906	Nørring, F.	Maskinist	Randers
Ekstra	—, Carl J.	Skibstomrer	{ Frederikssund	1896-97	Olesen, A. F.	Maskinfabrikant	Aarhus
1918	—, Carl Mandal	Assistent	{ Kbh.	1916	Olufsen, A. W.	Maskinmester	Aalborg
1895	—, Fr. S.	Ingeniør	{ Randers	1911	Pedersen, Henry	Barbermester	Frederikssund
Ekstra	—, Hans B.	Skibsfører	{ Aarhus	1907	—, Smidt	Skibshandler	Aalborg
1891	—, Jul.	Lokomotivfører	{ Aalborg	?	Petersen, Due	Direktør	Aarhus
1910	—, Juul	Ostehandler	{ Odense	Ekstra	—, Edv.	Købmand	—
1913-14	—, N.	Savskærer	{ —	1887	—, Johannes	Murer	{ St. Rørbæk pr. Fr.sund
1900	—, Th. V.	Blikkenslager	{ Aalborg	1899	—, W. H. K.	Assistent	Kbh.
1898	Hertz, Knud	Grosserer	{ Aarhus	1881	Poulsen, A. Jensen	Landmand	{ Uggeluse pr. Randers
1917	Holbæk, Fr.	—	{ Vejle	1911	Rasmussen, Fr.	Mesterkok	Aalborg
1895	Honoré, A.	Glarimester	{ Aalborg	1904	—, M.	Barber	{ Brabrand pr. Aarhus
1910	Horndal, Quist	Restauratør	{ —	1900	Ravn, N. D. J.	Mejeribestyrer	{ Lindved pr. Vejle
Ekstra	Höffler, Georg	Barber	{ —	1896	Rode, E.	Lokomotivfører	Korsør
1899	Hørstrup, C. A.	—	{ Randers	1913-15	Schmidt, Laur. Schou	Togbetjent	Brande St.
1904	Hostrup, H.	Overmontør	{ Aalborg	1864	Stones, I. M.	Fhv. Restauratør	Aarhus
1917	Isachsen, J.	—	{ Vejle	1918	Strömfeldt, A. W.	—	Vejle
Ekstra	Ishøy, J. A.	Ekspeditor	{ Aarhus	Ekstra	Sørensen, Carl	Barbersvend	Ebeltoft
1917	Jensen, Axel	—	{ Helsted pr. Randers	1883	—, Poul	Restauratør	{ Uggeluse pr. Randers
1887	—, Bernh.	Fabrikbestyrer	{ Aarhus	Ekstra	—, S.	Bagermester	Randers
1917-18	—, H. V.	Tapetrykker	{ Kbh.	—	—, Søren	Skibsejer	—
Ekstra	—, Jens Ant.	Forretningsfører	{ Hjørring	1917	Taulmann-Møller, Einar	Konstruktør	Aalborg
1917	—, Jens Chr.	Mejerist	{ Vejle	1912	Thind, P. J.	Repræsentant	Randers
1915	—, Jens P.	Overmontør	{ Bjerringbro	1897	Thomsen, J. Stadil	Proprietær	—
1896	—, Poul Froulund	Bromand	{ Aalborg	1895	—, K.	—	Langaa
Ekstra	—, S. A.	Maskinmester	{ Randers	Ekstra	Vallentin, Joh.	Bagermester	Randers
1917-18	—, Sof. Laur.	Politibetjent	{ Kbh.	1883	Valsøe, P. C.	Stabshornist	Aalborg
1914	Johansen, Alb. Ferd.	Toldrorsbetjent	{ Faaborg	1915	Westphal, Vict. A.	Forvalter	—
1916	Juul, Vald.	Kontorist	{ Kbh.	1904	Wulff, A.	Telegrafarbejder	Randers
1893	Jørgensen, A. P.	Toldassistent	{ Knebel pr. Aarhus	1911	—, G.	—	—
1918	—, V.	Maskinarbejder	{ Aarhus				
Ekstra	Kastrup, P.	Forretningsfører	{ —				
1912	Knudsen, R.	Skræder	{ Aalborg				
1912	Koch, R.	Maskinmester	{ —				

D Ø D E

- 1869 H. S. A. Olsen, fhv. Skibsfører, København
 C. Trolle, Kaptajn, København
 Engelbrecht Andersen, Marinestabsingeniør, København
 1868 J. Wiehe, fhv. Driftsbestyrer, København
 1864 Harald Christensen, Skibsmægler, Frederikshavn
 1907 Th. Heintzelmann, Skibsfører, Læso

MINEEKSPLOSIONEN PAA HENNEBY STRAND

Det store og farefulde Arbejde, der stadig udføres af den danske Flaades Personel: at uskadeliggøre de talrige Søminer, der driver ind paa vore Kyster, har atter krævet Menneskeliv, idet Baadsmænd ALBERT EDVARD PERSSON og Minematros LARS HENRIK AAGE JENSEN den 30te Juli omkom under deres Arbejde med Uskadeliggørelsen af en paa Henneby Strand inddreven tysk Sømine. Hosstaaende Billeder viser de to forulykkede forinden Uskadeliggørelsen af en anden inddreven Mine. Baadsmænd Persson var en særdeles dygtig og omhyggelig og i sit Fag udmærket uddannet Mand; man ser da ogsaa, med hvilken Ro og Tryghed de to Minører gaar til den farefulde Gerning, der nu har medført deres Død.

Sandsynligheden taler for, at Eksplosionen er

fremkaldt ved en Kortslutning under Overklipping af Ledningerne, idet Minen har været armeret og et af Stødhornene beskadiget, saaledes at der kan have været nogen Spænding i Ledningerne.

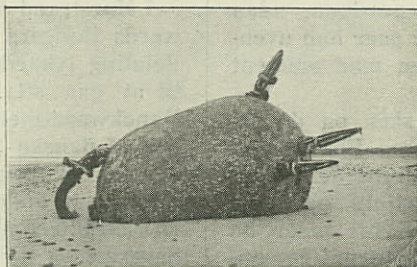
Det er et højst uheldigt Sammentræf af forskellige Omstændigheder, der har medført dette sørgelige Tab for Marinen og de dræbtes Paarørende.

Baadsmænd PERSSON var en ualmindelig dygtig, tjenstivrig Mand, der var i lige høj Grad afholdt og agtet af Over- og Underordnede, og Minematros JENSEN var en ung frisk og opvakt Mariner, der vandt alle for sig.

De rantes af Døden under Udførelsen af et farligt Hverv til Gavn for mange andre Mennesker.

Ære være deres Minde!

AXEL JUEL

Minen paa Henneby Strand

TORDENSKJOLDS EROBRING AF MARSTRAND OG CARLSTEN

DEN 23.—26. JULI 1719

Foraarets Komme havde i 1719 tidligt paa Aaret sprængt Isdækket i den svenske Kattegats-Skærgaard. Tordenskjold var derfor, som sædvanligt, tidligt paa Færde, og viste sig uventet med nogle Skibe ved Götaelvns Munding, udenfor Göteborg. Men det var for lille en Opgave for den unge Kontreadmiral kun at blokere Götaelven, der maatte skaffes mere Handling, mere Udsigt til Daad i hans Virksomhed.

Saa skrev Tordenskjold til de høje Herrer i København om Forstærkning af flere og større Skibe, og da han mod Forventning hurtigt fik Skibene sendt op til Stationen, spejdede han efter et særligt saarbaart Sted, hvor han kunde ramme Svenskerne, saa det blev mærket.

I Marstrands gode Havn laa Siöblads Eskadre vel forvaret, dybt under Carlstens stærke Klippefæstning. Rundt om var der Skanser, hvorfra gabende Kanonmundinger truiede enhver, der ubuden kom indenfor deres Rækkevidde. Skulde han tage Marstrand? — Det var jo nok en vovelig Sag, men — Peder Wessel er jo først den rigtige Tordenskjold, naar Faren er saa truende stor og Foretagendet saa voveligt, at det ligger langt, langt udenfor Grænsen af det, som »de andre« mener hører indenfor Muligheden. Blev de høje Herrer i København spurgt til Raads vilde de vist meget forargede ryste paa deres kloge, gamle Hoveder, saa Pudderet blidt dryssede fra Parykkerens fint opsatte Bukler. At tænke paa at tage Marstrand med Siöblads Eskadre er værre end Galmandssnak, det er ligefremt Vandvid. Det véd Tordenskjold godt, de vilde svare — og saa er der jo ikke noget at spørge dem om, naar han og hans Officerer er enige.

At angribe lige straks, det gaar dog ikke an; han maa vist først se lidt nærmere paa Forholdene, og det kan jo kun gøres, naar man har dem lige for sig. Saa klæder Tordenskjold sig ud som Fisker og drager til Byen, for at sælge sin gode og fine Fangst. Og medens han handler med Godtfolk i Marstrands trange Gader, bruger han Øren og Øjne, men det er ikke nok, det han ser og hører, han maa ombord i Siöblads Orlogsskibe for at se, hvorledes de ligger, og hvad de duer til.

Saa staar han da i Kahytten og vil sælge Fisk til de svenske Officerer; det er en statelig Karl, den Fisker synes de, og saa taler han Svensk næsten meget bedre end de selv. Fiskene har de ganske vist ikke saa meget Brug for, men desto mere kan de bruge hans Oplysninger om, hvad Tordenskjolds Skibe foretager sig.

Han slipper godt fra det vovelige Foretagende, og han kommer ikke tomhændet tilbage til sine Skibe; han har fundet ud af, hvorledes Sagen skal gribes an. Et Par Skibe faar Ordre til at blive paa Stationen ud for Götaelven, med de andre Fartøjer staar Tordenskjold nordpaa; uden at Svenskerne opdager det, og den 21. Juli gaar han uventet i Land paa Koöen, Nordøst for Carlsten med omtrent 700 Matroser og Soldater.

Men nu opdager Svenskerne, hvad der sker og de begynder at skyde paa Tordenskjolds Folk, saa Ekkoet ruller langt ind mellem Øer og Holme i Skaargaarden og ud over Kattegats vuggende Bølger. Tordenskjold og hans Mænd har staaet for Skud før i Dag, og derfor lader de som om den Sag ikke kommer dem ved, medens de opkaster Skanse efter Skanse, hvorfra de kan bestryge alle de »ømme Punkter« i Svenskernes Forsvarsværker. To Dage efter har Danskerne faaet Skanserne bygget færdige og Kanonerne anbragt paa deres Pladser.

Nu er der ingen Grund mere til ikke at svare paa Svenskernes Velkomsts salut, og snart smelder Skud paa Skud saa hurtigt efter hinanden, fra de danske Kanoner, at Svenskerne begynder ligesom at holde lidt igen paa deres egen Skydning.

Megen Mening er der ikke for Tordenskjold i helt at ødelægge Byen Marstrand og den værdifulde svenske Eskadre, og han sender derfor en af sine Officerer ind i Fæstningen til Kommandanten Oberst Henrik Danckward, med ærbødig Hilsen til ham og Cheferne paa de svenske Skibe, og med venligt Forslag om uhindret at lade Tordenskjold faa udleveret tre Linieskibe og tre Galeaser. I saa Fald vil Tordenskjold ikke gaa videre i Angrebet, men i modsat Fald maa de tage Skade for Hjemgæld, og saa maa Tordenskjold ødelægge Byen i Bund og Grund. Dog vil han saa foreslaa, de ærede og høje Herrer, at Beboerne af Marstrand med deres Gods forinden bliver flyttede over paa en af de nærmestliggende Øer.

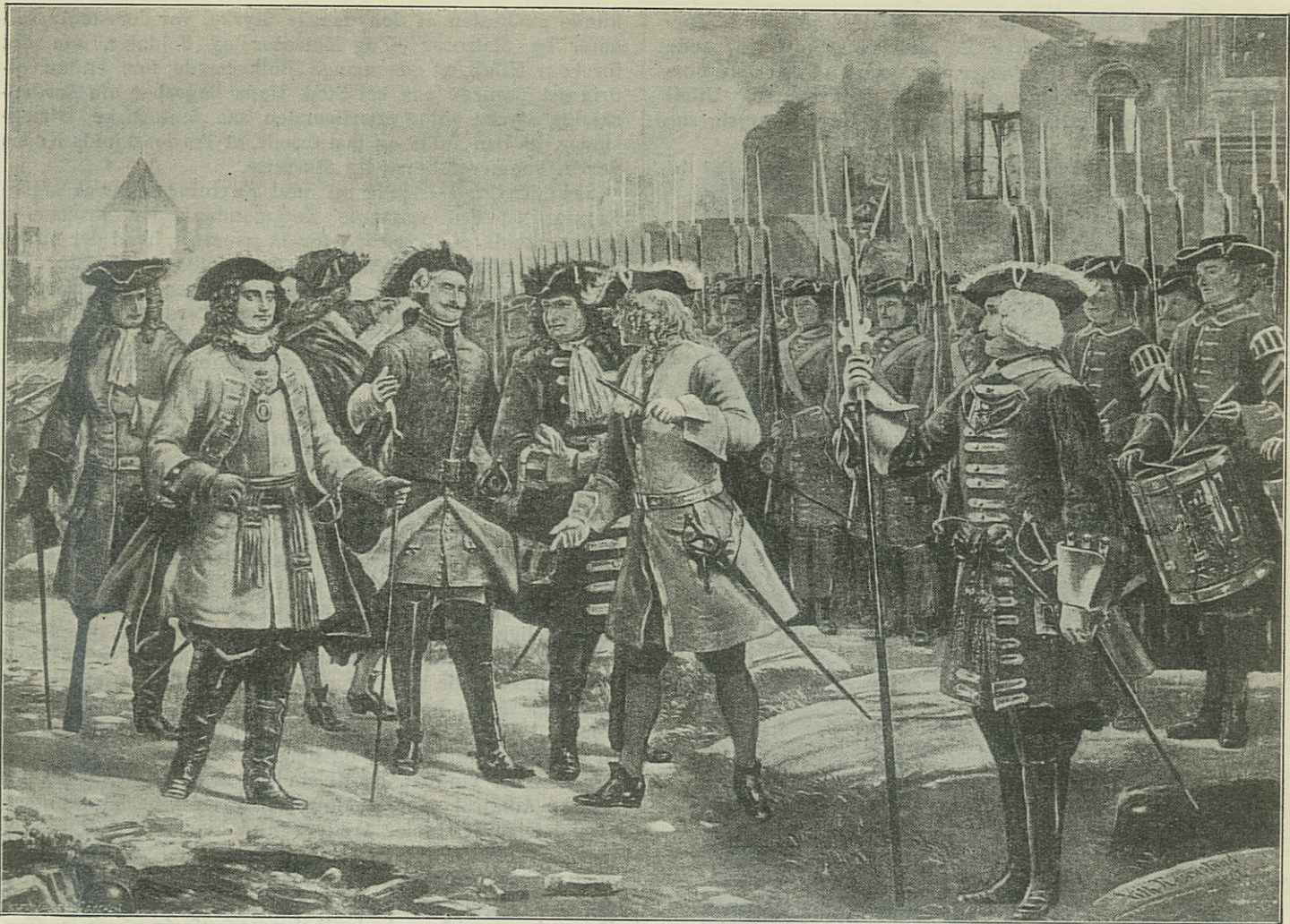
Menneskene er jo imidlertid ikke altid saa kloge som de egentlig burde være; de ærede og høje Herrer i Marstrand for 200 Aar siden dannede nok heller ingen Undtagelse fra denne Regel. De svarede nemlig Tordenskjold tilbage, at det Forslag syntes de ikke rigtig godt om. Saa havde Tordenskjold jo ingen anden Vej at gaa, end at genoptage Angrebet, og tidlig paa Formiddagen den 23. Juli gik Tordenskjold med 200 Matroser i Baade over Sundet og landede Nord for Marstrand, under en voldsom Kugleregning fra de svenske Batterier og Stykpramme. Spærrebommene ved Havneindløbet huggedes bort, saa de danske Baade kunde ro ind i Havnen, og snart faldt Batterier efter Batterier for Tordenskjolds Angreb.

Byen Marstrand maatte nu overlades til de Danske og Svenskerne flygtede derfor i vild Forvirring op mod Fæstningen, medens Angribernes Haandgranater fulgte dem i Hælene. Det hele var egentlig gaet saa hurtigt, men dog havde der været Tid nok for Svenskerne til at faa elleve af de seksten Skibe i Eskadren borede i Sænk i Havnen. Det var fire Linieskibe, en Fregat, en Jagt, to Skytskibe og to Brandere der langsomt gik tilbunds, sammen med et Koffardiskib. Men et Linieskib og fire andre Fartøjer blev uskadte tagne af de fremstormende danske Matroser.

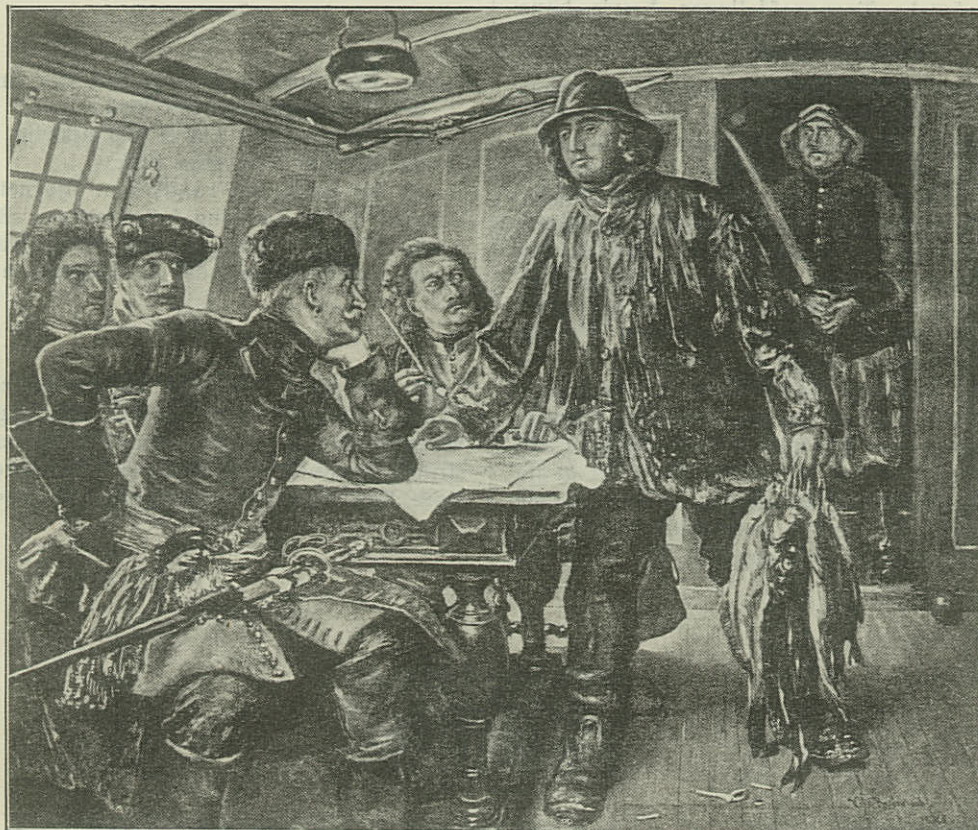
Deroppe — højt over Byen Marstrand — laa Fæstningen Carlsten, med det blaa-gule Flags Splitter smeldende i Vinden fra den høje Fæstningsmur. Kan Carlsten tages? Det er nu Spørgsmaalet, som venter paa et Svar, og det er meget vanskeligt at sige, om Svaret bør lyde som Ja eller Nej!

Fra Carlsten sendtes Skud efter Skud ned over Byen, men Tordenskjold fik dog udvirket, at Ilden standsede medens Marstrands Befolkning ildomt flygtede fra den hærgede By. Samtidig fik Tordenskjold et Brev spillet i Hænderne fra de tyske Lejetropper, indenfor Garnisonen i Carlsten, og i dette Brev fortaltes vidt og bredt om de store Troppemængder fra Danmark, der var ved at komme op til Forstærkning for Tordenskjold.

I Marstrand traf den danske Kontreadmiral Obert Danckwards tidligere Elskerinde, og ved gode Ord og for god Betaling lykkedes det den snedige Sømand at faa hende til at gaa sit Ærinde til Kommandanten. Hun fortalte Danckward med overbevisende Styrke, at umaadelige Mængder af danske Soldater var samlede paa en stor Flaade, der laa tilankers ikke langt fra Göteborg, og at mange allerede var ankomne til Marstrand. Kommandanten, der var en karaktersvag Mand, begyndte at se betænkeligt paa Sagerne, og da hans Familie yderligere gjorde ham Tilværelsen vanskelig, bestemte han sig til at aabne Underhandlingerne med Tordenskjold. Denne havde tilbudt Danckward, at en svensk Officer forinden maatte undersøge, om Rygterne angaaende Danskernes Troppestykker havde noget paa sig, og det blev Kaptajn Utfall, som beordredes til at foretage denne Undersøgelse. Han udførte den saa godt, at hans Navn for de kommende Tider blev fast knyttet til Mindet om Erobringen af Marstrands Fæstning Carlsten.

Tordenskjold viser Kaptajn Utfall sin Styrke. Efter Maleri af Professor Vilh. Rosenstand.

Tordenskjold som Fisker. Efter Maleri af Professor Vilh. Rosenstand.

Med udsøgt Elskværdighed blev Utfall modtaget af Tordenskjold og hans Officerer. Et veldækket Bord stod rede til at modtage Gæst og Værter, og særlig udmærkede Bordet sig ved en Righoldighed af gode Drikkevarer. Utfall fandt stort Behag i Bordets Glæder, og da han rejste sig,

Tordenskjold og Kommandanten. Efter Maleri af Professor Otto Bache.

for at inspicere de danske Tropeafdelinger, havde hans Opfattelse og Synsevner derved tabt meget af deres sædvanlige Skarphed.

Ledsaget af den forekommende Tordenskjold og hans muntre Officerer begav Utfall sig nu paa sin historiske Vandring gennem Marstrands bugtede Gader og Stræder. Her var Tordenskjolds Mandskab opstillet i en dobbelt Række og aflagde stram Honnør for den svenske Officer. Men ved hvert andet Gadehjørne kom snart Tordenskjold, snart en af hans Officerer til at mindes en morsom og ofte mindre høvisk Historie, som Utfall selvfølgelig maatte høre. Saa standsede man nogle Minutter, for at give Fortælleren Lejlighed til i Ro at udvikle Historiens Enkelt-heder, og naar denne Sag var bragt til Afslutning, rullede Latteren fra Gruppen omkring Tordenskjold og Utfall som en forfriskende Kaskade gennem Gaden. Men disse fornøjelige Minutter var dyrekøbte for den svenske Officer, thi de danske Matroser og Soldater benyttede Tiden til at ile om ad de nærmeste Sidegader, for derpaa atter at tage Opstilling i en ny Gade, til fornyet Inspektion af Utfall.

Naar Officererne atter begav sig paa Vej, for at Utfall

kunde se Resten af den danske Styrke, var der stadig Soldater og Matroser — og Matroser og Soldater, saa det forekom Utfall, at saa mange Folk havde han endnu aldrig set samlede paa eet Sted. Hans Begreber om Tordenskjolds Styrke antog efterhaanden saa fantastiske Dimensioner, at han fuldt og fast troede, at Tordenskjolds Korps var af en meget betydelig Størrelse.

Saa gik Utfall endelig op mod Fæstningen for at afgive Rapport til den ventende Kommandant, der straks lod sammenkalde et Krigsraad for at overveje, hvad der burde gøres. Samtidig anstrengte Tordenskjolds Artillerister sig til det yderste for at beskadige Fæstningen, og de var lige saa heldige med dette Arbejde, som Tordenskjold havde været med at narre Utfall. En Del Træffere foraarsagede betydelig Skade paa Fæstningsværkerne, medens Krigsraadet forhandlede, og alle disse Omstændigheder samvirkede til at Modet sank blandt Krigsraadets Medlemmer. Resultatet af Forhandlingerne blev da ogsaa, at Kommandanten bestemte sig til at overgive Carlsten paa Betingelse af, at Besætningen fik fri Bortmarch. Dette Tilbud tiltraadtes af Tordenskjold og Overgivelsen fastsattes til den 26. Juli Kl. 3 om Eftermiddagen. Den aftalte Tid kom, og med Længsel og Utaalmodighed ventede Tordenskjold at se de svenske Troppers Afmarch, men han ventede stadig for-gæves. Han begyndte at ane, at Danckward havde faaet Betæneligheder ved Sagen i det sidste Øjeblik, og at Spillet muligvis allerede var tabt. Den Sag maatte Tordenskjold straks have Rede paa, og med nogle Officerer og en Del Matroser begav han sig op mod Carlsten, hvor de fandt Porten i Muren aaben. Med et Par Mand gik Tordenskjold til Kommandantboligen, og her raabte han til Danckward der kom til Vinduet, og til sin største Forundring saa den danske Admiral med to Matroser staa midt i Fæstningen: »Hvad Djævelen nøler I efter? Hvi bier I med at trække ud? Ved I ikke, at Tiden er forløben efter Kapitulationen?« Med mange Undskyldninger lovede den fuldstændig konsternerede Danckward, at han straks skulde give Ordre til Besætningens Afmarch, hvilket ogsaa ufortøvet skete. Tordenskjolds Folk drog derefter ind i Fæstningen, og den 29. Juli hejstes Dannebrog over Carlstens Volde.

»— Dér smelder de Bomber, der knalder de Skud
det Hele gaar som en Visk,
og Tordenskjold klæ'er sig apartig ud
og falbyder selv sine Fisk;
og der gaar han rundt som Bjørnetrækker
med Utfall omkring i Soldaternes Rækker;
og Obersten gi'er sig, den snavs Kommandant —
og mærkelig nok, det er altsammen sandt.«

(Holger Drachmann).

Et nyt Blad var føjet til Hæderkransen om Heltens Pande. Kongen udnævnte den 28-aarige Tordenskjold til Viceadmiral og de kommende Tider satte Daaden i Marstrand, sammen med Kampen i Dynekilen, højst blandt de store Bedrifter som »Nordsøens Viking« har udført.

HARALD TOFTE

